YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

13 päivänä tammikuuta 2005 *

Asiassa C-126/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka College van Beroep voor het bedrijfsleven (Alankomaat) on esittänyt 18.2.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 8.3.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Heineken Brouwerijen BV

vastaan

Hoofdproductschap Akkerbouw,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Juhász ja M. Ilešič,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Heineken Brouwerijen BV, edustajanaan H. Bronkhorst,

— Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Kontolaimos ja E. Svolopoulou,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Balta ja K. Michoel,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Clotuche-Duvieusart ja D. W. V. Zijlstra,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tariffikiintiön avaamisesta CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle mallasohralle 14 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1269/1999 (EYVL L 151, s. 1) ja yhteisön tariffikiintiön avaamisesta CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle mallasohralle 24 päivänä huhtikuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 822/2001 (EYVL L 120, s. 1) pätevyyttä sekä vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1766/92 (EYVL L 181, s. 21), sellaisena kuin se muutettuna maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3290/94 (EYVL L 349, s. 105; jäljempänä asetus N:o 1766/92), 10 artiklan tulkintaa ja tuontitullien vahvistamisesta vilja-alalla 15 päivänä lokakuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2023/2001 (EYVL L 273, s. 18) säännösten tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Heineken Brouwerijen BV (jäljempänä Heineken) ja Hoofdproductschap Akkerbouw (maataloustuotteiden menekkiä edistävä ammattialajärjestö; jäljempänä HPA) ja joka koskee Heinekenin yhteisöön tuomasta mallasohrasta kannettuja tuontitulleja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Asetuksen N:o 1766/92 1 artiklassa mainitaan CN-koodin 1003 00 alla ohra niiden tuotteiden joukossa, joita vilja-alan yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvät säännökset koskevat.

4 Asetuksen N:o 1766/92 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, 1 artiklassa tarkoitettuihin tuotteisiin sovelletaan yhteisen tullitariffin mukaisia tullimaksuja.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, CN-koodiin — — 1003 kuuluviin tuotteisiin — — sovelletaan tuontitullia, joka on yhtä suuri kuin vastaavien tuotavien tuotteiden voimassa oleva interventointihinta, jota korotetaan 55 prosentilla ja josta vähennetään cif-hinta eli kyseiseen tavaraerään sovellettava tuontihinta. Tuontitulli ei saa kuitenkaan ylittää yhteisen tullitariffin mukaista tuontimaksua.

— —"

5 Asetuksessa N:o 2023/2001 vahvistetaan vilja-alan tuontitullit.

6 Asetuksen N:o 1766/92 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viljaalan tuontitullien osalta 28 päivänä kesäkuuta 1996 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1249/96 (EYVL L 161, s. 125) 2 artiklan 5 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin 1.7.2003 asti, säädetään seuraavaa:

"Tuoja voi saada alennuksen, jonka suuruus on:

— —

— kahdeksan [euroa]/tonni tuonnista, joka koskee mallasohraa — —

sillä edellytyksellä, että hän osoittaa, että kyseisen tuotteen tavanomaiseen hintaan olisi voitu lisätä laatupalkkio.

— —"

7 Asetuksen N:o 1269/1999 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Avataan vuosiksi 1999 ja 2000 yhteisön 50 000 tonnin tariffikiintiö CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle korkealaatuiselle ohralle, joka on tarkoitettu pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn tietyn oluen valmistuksessa käytettävän maltaan tuottamiseen.

2. Kiintiöön sovellettava yhteinen tullitariffi on 50 prosenttia tuontipäivänä voimassaolevasta täydestä tariffista, ilman mallasohran tuontiin sovellettavaa vähennystä."

8 Myös asetuksen N:o 822/2001 1 artiklassa avataan vuosiksi 2001 ja 2002 sama "yhteisön 50 000 tonnin tariffikiintiö CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle korkealaatuiselle ohralle, joka on tarkoitettu pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn tietyn oluen valmistuksessa käytettävän maltaan tuottamiseen".

9 Asetuksen N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 ensimmäisessä ja toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"(1) Yhteisö on GATT-sopimuksen [Tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus] XXIV artiklan 6 kohdan mukaisten neuvottelujen päättämisen yhteydessä sitoutunut tutkimaan havaittuja ongelmia, jos vilja-alan "edustava hintajärjestelmä" näyttää estävän kauppaa. Tietyt mallasohraerät ovat kärsineet kaupan esteistä.

(2) Näiden kaupan esteiden poistamiseksi olisi avattava vuosittainen yhteisön tariffikiintiö CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle mallasohralle — —."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Heineken on maailmanlaajuinen oluen tuotannon ja myynnin alalla toimiva yritys.

11 HPA vaati 25.10.2001 tekemällään päätöksellä Heinekenilta määrältään 254,82 euron suuruisen tuontitullin maksamista tämän yrityksen tuomasta 15 177 mallasohrakilosta. Heinekenin tätä päätöstä koskeva oikaisuvaatimus hylättiin HPA:n 28.10.2002 tekemällä päätöksellä.

12 Heineken valitti viimeksi mainitusta päätöksestä College van Beroep voor het bedrijfsleveniin. Koska Heinekenin kaltaiset tuottajat, jotka eivät valmista pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytettyä olutta, eivät voineet hyötyä asetuksissa N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 vuosiksi 1999–2002 avatuista tariffikiintiöistä, kyseinen tuomioistuin pohtii sitä, eikö kyseinen yhteisön lainsäädäntö ole syrjivä.

13 College van Beroep voor het bedrijfsleven päätti näin ollen lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Ovatko —— asetukset N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001, joissa vahvistetaan yhteisön tariffikiintiöt yksinomaan sellaisen ohran tuontia varten, joka on

tarkoitettu sellaisen oluen tuottamiseen, jota kypsytetään pyökkiä sisältävissä sammioissa, päteviä EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa olevan, tuottajien välistä syrjintää koskevan kiellon valossa?

2) Jos asetukset ovat pätemättömiä, velvoittaako — — asetuksen — — N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohta, luettuna yhdessä — — asetuksen — — N:o 2023/2001 kanssa, kuitenkin kantamaan tuontitullia CN-koodiin 1003 00 kuuluvasta korkealaatuisesta ohrasta, joka on tarkoitettu mallasjuoman valmistukseen?"

Ennakkoratkaisukysymykset

Ensimmäinen kysymys

14 Heineken huomauttaa, että asetuksissa N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 avattiin yhteisön tariffikiintiöt vuosiksi 1999–2002 ainoastaan CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle korkealaatuiselle ohralle, joka on tarkoitettu tiettyjen olutlaatujen valmistukseen. Kyseisillä asetuksilla rikotaan EY 34 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, koska ne johtavat perusteettomasti erilaiseen kohteluun sellaisen ohran, joka on tarkoitettu pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn oluen valmistukseen, ja sellaisen ohran, joka on tarkoitettu muilla menetelmillä valmistettavien oluiden tuotantoon, välillä.

15 Sitä vastoin Kreikan hallitus, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan yhteisöjen komissio väittävät, että asetuksilla N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 ei loukata syrjintäkiellon periaatetta. Niiden mukaan nimittäin tariffikiintiöiden avaamisessa

ohralle, joka on tarkoitettu pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn oluen valmistuksessa käytettävän maltaan tuottamiseen, yhtäältä otetaan huomioon yhteisön markkinoiden hankintatarpeet ja tarve turvata markkinoiden tasapaino. Toisaalta on objektiivisesti perusteltua kohdella eri tavalla ohraa, joka on tarkoitettu erilaatuisten oluiden tuottamiseen.

16 On huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 34 artiklan 2 kohdan toinen alakohta, jossa ilmaistaan syrjintäkielto yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutettaessa, on vain erityinen ilmaus yleisestä yhdenvertaisuusperiaatteesta, joka edellyttää, että toisiinsa rinnastettavissa tilanteissa ei menetellä eri tavalla ja että erilaisissa tilanteissa ei menetellä samalla tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (ks. erityisesti asia 203/86, Espanja v. neuvosto, tuomio 20.9.1988, Kok. 1988, s. 4563, 25 kohta; asia C-15/95, EARL de Kerlast, tuomio 17.4.1997, Kok. 1997, s. I-1961, 35 kohta; asia C-292/97, Karlsson ym., tuomio 13.4.2000, Kok. 2000, s. I-2737, 39 kohta ja asia C-14/01, Niemann, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. I-2279, 49 kohta).

17 Tässä tapauksessa asetuksen N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti viljan tuontitullit lasketaan yhtäältä interventiohinnan ja toisaalta maailmanmarkkinahintojen pohjalta vahvistettavan edustavan tuontihinnan perusteella.

18 Kuitenkin, kuten asetusten N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 ensimmäisestä ja toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, "edustava hintajärjestelmä" on aiheuttanut kaupan esteitä.

19 Neuvosto ja komissio katsovat tässä tarkoituksessa, että sekä rehuohrasta että mallasohrasta — tälle viimeksi mainitulle ohralaadulle käytettävissä olevien

erityisten hintojen puuttuessa — kannettavat tuontitullit lasketaan Minneapolisin (Yhdysvallat) viljapörssissä noteerattujen rehuohran hintojen avulla. Koska mallasohran hinta on selvästi korkeampi kuin rehuohran, asetuksen N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdassa säädetty laskutapa tekee mallasohran tuonnista melkein mahdotonta. Asetuksen N:o 1249/96 2 artiklan 5 kohdassa säädetty tullien alennus ei nimittäin ole osoittautunut riittäväksi ohran tuontiin vaikuttavien kaupan esteiden poistamiseksi.

20 Asetusten N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 ensimmäisestä ja toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, että tariffikiintiöiden avaamisen tarkoituksena on erityisesti niiden esteiden poistaminen, jotka Yhdysvallat asetti kyseenalaisiksi suhteessa velvollisuuksiin, jotka aiheutuvat yhteisölle GATT-sopimuksesta.

21 Mitä tulee asetuksissa N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 avattujen yhteisön tariffikiintiöiden soveltamisalan rajoittamiseen neuvosto ja komissio toteavat, että mallasohraa on saatavissa riittävästi yhteisössä, lukuun ottamatta pyökkiä sisältävissä sammioissa valmistettavien oluiden tuottamiseen käytettyä ohraa, joka on tuotava Yhdysvalloista. Pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytettyjen oluiden tuottajat ovat siis riippuvaisia sellaisen mallasohran tuonnista, joka on peräisin yhteisön ulkopuolisesta maasta, vaikka muut yhteisössä toimivat tuottajat löytävät helposti yhteisön alueelta mallasohraa, jota ne tarvitsevat oluen tuotannossaan. Koska tuontitullit ovat liian korkeat, jotta pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn oluen tuottamista voitaisiin jatkaa yhteisössä ja koska asetuksen N:o 1249/96 2 artiklan 5 kohdassa säädetty tullien alennus ei ole riittävä poistamaan niitä kaupan esteitä, jotka vaikuttavat sellaisen ohran tuontiin, jota voidaan käyttää pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn oluen tuottamiseen, oli objektiivisesti perusteltua avata tariffikiintiöt ainoastaan ohralle, joka on tarkoitettu tällaisten oluiden tuottamiseen.

Asetuksissa N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 sovitetaan siten yhteen velvoitteita, jotka aiheutuvat yhteisölle GATT-sopimuksesta ja vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä, millä taataan sellaisen ohralaadun hankinta yhteisössä, jota ei tuoteta yhteisön markkinoilla ja jonka hinta kysymyksessä olevien tariffikiintiöiden puuttuessa olisi ollut liian korkea.

22 Tästä siis seuraa, että asetuksissa N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 avattujen yhteisön tariffikiintiöiden soveltamisalan rajoittaminen on objektiivisesti perusteltavissa yhtäältä sellaisen ohran, joka on tarkoitettu pyökkiä sisältävissä sammioissa kypsytetyn oluen valmistuksessa käytettävän maltaan tuottamiseen, ja toisaalta sellaisen ohran, joka on tarkoitettu muiden oluiden tuottamiseen, välisillä eroilla.

23 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen kysymyksen tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka vaikuttaisivat asetusten N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 pätevyyteen.

Toinen kysymys

24 Toinen kysymys koskee asetuksen N:o 1766/92 10 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä asetuksen N:o 2023/2001 kanssa, tulkintaa siinä tapauksessa, että asetukset N:o 1269/1999 ja N:o 822/2001 ovat pätemättömiä.

25 Ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

26 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille muille kuin mainituille asianosaisille aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Esitettyjen kysymysten tutkinnassa ei ole tullut esille mitään sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat yhteisön tariffikiintiön avaamisesta CN-koodiin 1003 00 kuuluvalle mallasohralle 14 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1269/1999 ja 24 päivänä huhtikuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 822/2001 pätevyyteen.

Allekirjoitukset